

kemiske stoffer og produkter gennemløber: fra fremstilling af disse stoffer og produkter, over opbevaring og anvendelse i virksomheder og husholdninger til den endelige bortskaffelse som affald.

Ud fra såvel en miljømæssig som en samfundsøkonomisk betragtning er det nødvendigt at anlægge en så omfattende ramme for vurderingen af de sundheds- og miljømæssige problemer, som kemiske stoffer og produkter kan være forbundet med i det moderne industrielle samfund.

Lov om kemiske stoffer og produkter blev vedtaget i maj 1979. Bortset fra en mindre ændring i februar 1980 og en ændring af reglerne om godkendelsesordningen for bekæmpelsesmidler i lovens kapitel 7 er reglerne uændrede siden vedtagelsen af hovedloven i 1979. Denne revision er således baseret på næsten 10 års erfaringer i forbindelse med administration af loven. I denne periode er der samtidig sket en betydelig vækst i den videnskabelige viden med hensyn til kemiske stoffers påvirkning af menneskers sundhed og - ikke mindst - påvirkningen af planter og dyreliv.

Også i international sammenhæng er der sket en betydelig udvikling inden for den periode, hvor Kemikalieloven har virket. Ikke mindst har man inden for EF i stadig stigende omfang fundet det nødvendigt at modernisere og udvide reguleringen af kemiske stoffer og produkter. Ændringen af lovens formålsbestemmelse skal ses på den baggrund. Hertil kommer et ønske om at sikre et bedre samspil mellem Kemikalieloven og andre miljølove, især Miljøbeskyttelsesloven.

Kemikalielovens udsvinger i det væsentlige af de reguleringer af gifte og bekæmpelsesmidler, som tidligere fandtes i Giftloven og Bekæmpelsesmiddelloven, begge fra 1961. Disse love tog væsentligst sigte på at beskytte mennesker og husdyr mod akut forgiftning. Herudover skulle Bekæmpelsesmiddelloven også sikre midlernes effektivitet og nyttevirkning.

Miljøbeskyttelsesloven fra 1973 samlede og moderniserede regler, som tidligere fandtes i flere forskellige love. Reguleringen af særligt forurenende virksomheder og anlæg, som nu findes i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, tog sit udgangspunkt i en modernisering af de tidligere gældende Sundhedsvedtægter.

Miljøbeskyttelsesloven indeholdt, indtil Kemikalielovens ikrafttræden den 1. oktober 1980, en bestemmelse i § 7, hvorefter ministeren kunne fastsætte regler, hvorefter indførsel eller anvendelse af bestemte stoffer forbydes eller begrænses, såfremt sådanne stoffer må antages at være til skade for miljøet. Denne bestemmelse supplerede Giftlovens og Bekæm-

pelsesmiddellovens regler derved, at beskyttelseshensynet udstraktes til - udover menneskers og dyrs sundhed - også at gælde hensynet til miljøbeskyttelse, dog kun i tilfælde, hvor dette hensyn var af større betydning.

Kemikalielovens nugældende formålsbestemmelser forenede og udbyggede Giftlovens og Bekæmpelsesmiddellovens beskyttelseshensyn med hensynet til beskyttelse af miljøet i øvrigt, således som dette er beskrevet i Miljøbeskyttelseslovens § 1, stk. 1 og 2. Jf. bemærkningerne til § 1 i det oprindelige forslag til lov om kemiske stoffer og produkter (jf. Folketings-tidende 1978/79, tillæg A, spalte 1384).

Den formålsbeskrivelse, som er angivet i dette forslag til revision af Kemikalieloven, indebærer, at der udtrykkeligt peges på sammenhængen mellem Kemikalielovens beskyttelseshensyn og miljøbeskyttelseshensynene efter Miljøbeskyttelsesloven samtidig med, at det angives, at den brede miljø- og sundhedsmæssige vurdering af kemiske stoffer og produkter skal foretages ud fra en vurdering af stoffernes og produkternes samlede kredsløb eller skæbne.

Denne betragtnings- og vurderingsmåde er i overensstemmelse med princippet om renere teknologi.

Det er erkendelsen af, at en forureningsbekæmpelse, som kun retter sig mod ét led i kredsløbet, f.eks. produktionsleddet, og betragter dette isoleret, måske blot medfører, at problemet flytter over i næste led i kredsløbet, som ligger bag princippet om renere teknologi.

Princippet om renere teknologi indebærer, at man søger at hindre, at forurening opstår, ikke alene i den primære produktionsproces, men også i senere led i vare- eller produktkredsløbet. Vægten lægges således på den forebyggende indsats til begrænsning af forurening, snarere end på den afhjælpende indsats i form af rensning og destruktion af forurenende stoffer og produkter.

Princippet om renere teknologi indebærer endvidere, at man så vidt muligt tilstræber at indbygge forureningsbegrænsning i selve produktionsteknologi- en.

For så vidt angår kemiske stoffer og produkter er hovedvirkemidlet i forbindelse med princippet om renere teknologi at søge at erstatte stoffer og produkter, som giver anledning til miljøbelastninger med mindre forurenende stoffer og produkter eller metoder.

Princippet om renere teknologi kan inden for Kemikalielovens område finde anvendelse i alle faser af stoffernes og produkternes kredsløb. I fremstillingsfasen, hvor stofferne og produkterne produceres og behandles. I anvendelsesfasen, hvor stofferne og produkterne bruges og forbruges, hvad enten anvend-